

ÖĞRENME GÜÇLÜĞÜ OLANLAR ÖĞRENCİLER İÇİN ENGELSİZ EĞİTİM

DOÇ. DR. MACİD AYHAN MELEKOĞLU
ESKİŞEHİR OSMANGAZI ÜNİVERSİTESİ
YÖK ENGELLİ ÇALIŞMA GRUBU

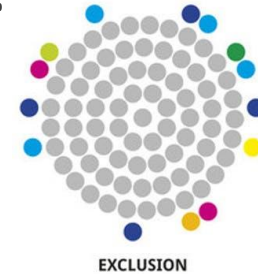
15 MAYIS 2018

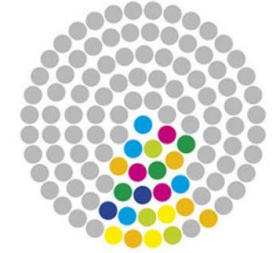
ENGELSİZ EĞİTİM

5378 sayılı Engelliler Hakkında Kanun (15. madde):

- Hiçbir gerekçeyle engellilerin eğitim alması engellenemez.
- Engelliler, özel durumları ve farklılıkları dikkate alınarak, yaşadıkları çevrede **bütünleştirilmiş ortamlarda**, **eşitlik temelinde**, **hayat boyu** eğitim imkânından ayrımcılık yapılmaksızın yararlandırılır.
- Genel eğitim sistemi içinde engellilerin her seviyede eğitim almasını sağlayacak bütünleştirici planlamalara yer verilir.

EXCLUSION

INTEGRATION

INCLUSION

ENGELSİZ EĞİTİM

Üniversite öğrencilerinden engelli olanların öğrenime etkin katılımlarını sağlamak amacıyla Yükseköğretim Kurulu koordinasyonunda, yükseköğretim kurumları bünyesinde,

- engellilere uygun araç-gereç ve ders materyallerinin,
- uygun eğitim,
- araştırma ve barınma ortamlarının temini ile
- eğitim süreçlerinde yaşadıkları sorunların çözümü gibi konularda çalışma

yapmak üzere Engelliler Danışma ve Koordinasyon Merkezleri kurulur.

ENGELSİZ EĞİTİM

Yükseköğretim Kurumları Engelliler Danışma ve Koordinasyon Yönetmeliği:

Yükseköğretim kurumları engelli öğrenci birimlerinin görevleri arasında:

Engelli öğrencinin devam ettiği eğitim ortamının uygunlaştırılması, engellilere yönelik araç gereç temini, özel ders materyallerinin hazırlanması, engellilere uygun eğitim, araştırma ve barındırma ortamlarının düzenlenmesi konularında çalışmalar yapmak

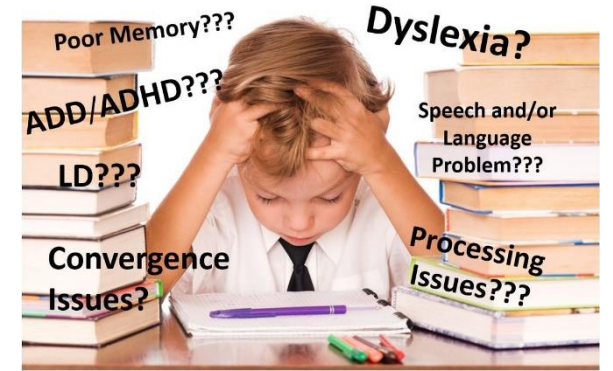
Engelli Öğrenci Öğrenciler

- İşitme engelli öğrenciler
- Görme engelli öğrenciler
- Ortopedik engelli öğrenciler
- Otizm spektrum bozukluğu olan öğrenciler
- Zihin engelli öğrenciler
- Özel öğrenme güçlüğü olan öğrenciler
- vb.

Özel Öğrenme Güçlüğü Olan Öğrenciler

- Öğrenme güçlüğü,
 - sözlü veya yazılı dili anlama ya da kullanma,
 - matematiksel işlemleri yapma,
 - hareketleri koordine etme ya da
 - dikkati yöneltme becerilerini
- olumsuz etkileyen bir yetersizlik

Özel Öğrenme Güçlüğü Olan Öğrenciler

➤ Tanımların ortak özellikleri

- normal zekâ aralığında zihinsel işlev;
- öğrencinin varsayılan potansiyeli ile gerçek başarısı arasındaki belirgin fark ya da tutarsızlık;
- öğrenme güçlüğüne öncelikli olarak diğer özel gereksinimlerin ya da dış/ikincil faktörlerin sebep olmaması çıkarımı;
- bir ya da daha fazla akademik alanda öğrenme zorluğu;
- merkezi sinir sistemi bozukluğu varsayımı
- hayat boyu sürebilir

Özel Öğrenme Güçlüğü Olan Öğrenciler

- Özel öğrenme güçlüğü olan öğrencilerde akademik güçlüklerin disleksi (okuma güçlüğü), disgrafi (yazma güçlüğü) ve diskalkuli (matematik güçlüğü) gibi çeşitli alanlarda gözlenmesi özel öğrenme güçlüğü'nün sınıflarda görülme sıklığını etkilemektedir.
- Özel öğrenme güçlüğü olan bireyler yaşamları boyunca birçok farklı alanda sorunlarla karşılaşmaktadır.
- Sorun yaşadıkları bu alanlar genel olarak akademik, duygusal ve sosyal başlıkları altında toplanabilmektedir.
- Öğrenmenin gerçekleştiği akademik alanlardaki sorunlar tüm duygusal ve sosyal yaşamlarına olumsuz bir şekilde yansımaktadır.

Öğrenme Güçlüğü Olan Öğrenciler İçin Eğitsel Uyarlamalar

- Öğrenme güçlüğü olan bireyler, sorunlarının en belirgin olarak gözleendiği akademik alanda desteğe ihtiyaç duyabilmektedir.
- Bu destek gerek öğrenmelerine yardımcı olabilecek küçük çalışma grupları ve destek sınıfı ya da üniversite arkadaşları tarafından sağlanabilir. Özel olarak öğrenmelerine yardımcı olacak personel yetiştirilebilir.
- Örneğin, farklı dersler konusunda gönüllü öğrenciler eğitilip öğrenme güçlüğü olan ve akademik olarak zorlanan öğrencilere destek sunulabilir.

Öğrenme Güçlüğü Olan Öğrenciler İçin Eğitsel Uyarlamalar

- Öğrenme güçlüğü olan öğrenciler derslerde not tutma konusunda problem yaşayabilmektedir. Bu konuda problem yaşayan öğrencilere yönelik aşağıdakiler yapılabilir:
- Öğrencilerin ders anında ses kaydı yapmalarına izin vermek ve/veya derslerin ses kayıtlarına erişim imkanı vermek
- Ders notları ve sunumlarını öğrencilere sağlamak
- Derslerde not tutucu sağlamak ve tutulan notların öğrencilere ulaştırılmasını sağlamak

Öğrenme Güçlüğü Olan Öğrenciler İçin Eğitsel Uyarlamalar

- Öğrenme konusunda başka birinden yardım almak yerine bireyin kendisine de çalışma becerileri öğretilir.
- Öğrenme güçlüğü olan bireylerin akademik başarılarını artırma amacıyla çalışma becerilerini geliştirecek seminerler planlanabilir.
- Çalışma becerileri geliştirmeyi hedefleyen seminerler farklı öğrenme yöntemlerine odaklanabilir.

Öğrenme Güçlüğü Olan Öğrenciler İçin Eğitsel Uyarlamalar

- Öğrenme güçlüğü olan bireyler kendilerini başarıya götürecek çalışma becerilerini tüm derslere uyarlayarak kullanabilir. Bunlara rağmen kendi öğrenmelerinde zorluk yaşayanlar için çalışma grupları tasarlanabilir.
- Çalışma grupları, öğrenme güçlüğü olan bireylerin kayıtlı oldukları programda yer alan farklı dersler için destek sağlayabilir.
- Gönüllü öğrencilerden oluşan çalışma grupları, güçlük yaşanan ders ya da konu ile ilgili arkadaşlarına yardımcı olabilirler.

Öğrenme Güçlüğü Olan Öğrenciler İçin Eğitsel Uyarlamalar

- Öğrenme güçlüğü olan öğrencileri için küçük grupların yeterli olmadığı zamanlarda çalışmalar bireyselleştirilebilir.
- İkili çalışma grupları planlanarak öğrenme güçlüğü olan öğrenciler ve bire bir destek sunacak başka bir öğrenciden yararlanılabilir.
- Küçük grup ya da bireysel çalışma grupları yalnızca doğrudan akademik konularda değil, bilgiye ulaşma kaynaklarından biri olan teknoloji kullanma konusunda da olabilir.

Öğrenme Güçlüğü Olan Öğrenciler İçin Eğitsel Uyarlamalar

- Öğrenme güçlüğü olan öğrencilerin için akademik olarak teknolojik becerilerden yararlanabilmeleri için tam donanımlı ve destekli laboratuvarlar hazırlanabilir. Bu laboratuvarlarda öğrenmeyi kolaylaştıracak ya da öğrenmelerine yardımcı olabilecek yazılımlar yer alabilir.
- Bilgisayarla ilgili sorulara severek yanıt verecek laboratuvar çalışanlarının/görevlilerinin bulunması öğrenme güçlüğü olan öğrencilerin işlerini kolaylaştıracaktır.

Öğrenme Güçlüğü Olan Öğrenciler İçin Sınav Uyarlamaları

- Sınav zamanlarında öğrenme güçlüğü olan öğrenciler için farklı uyarlamalar ve düzenlemeler yapılabilir.
- Bu düzenlemeler arasında
 - sınav sırasında ek zaman,
 - dikkat dağılmasını azaltma,
 - konuşma yoluyla girilen sınavlar (bilgisayar aracılığı ile),
 - sınavda yardımcı olabilecek birilerinin olması
- ve diğer uyarlamalar yer alabilir

Öğrenme Güçlüğü Olan Öğrenciler İçin Sınav Uyarlamaları

- Bireysel olarak sınava girebilmek
- Farklı formatta sınav olabilmek
- Sınavlarda okuyucu ve işaretleyici/yazıcı imkânı tanımak
- Sınavlarda öğrencilere ek süre vermek
- Bir günde sadece bir sınav olmasını sağlamak

Öğrenme Güçlüğü Olan Öğrenciler İçin Sosyal Uyarlamalar

- Öğrenme güçlüğü olan öğrencilerin akademik alanda yaşadıkları sorunlar arkadaşlık ilişkilerini olumsuz etkileyebilir.
- Bu olumsuz etkinin önüne geçebilmek için yapabildikleri ya da başarılı oldukları farklı alanlar ön plana çıkarılabilir. Örneğin bir müzik aleti kullanabilen öğrenme güçlüğü olan öğrenciler için konserler ya da mini müzik dinletileri gibi sosyal etkinlikler planlanabilir.
- Resim yeteneği olanlar için sergiler hazırlanabilir. Sınıf ya da okul çapında bisiklet turları ya da geziler gibi farklı sosyal etkinlikler de düzenlenebilir.

TEŞEKKÜRLER

Doç. Dr. Macid Ayhan MELEKOĞLU

macidayhan@gmail.com